

به نام خدا

۴۲. وزارت کشور

فهرست مطالب

۱.....	چکیده
۱.....	مقدمه
۲.....	مأموریت‌ها و بودجه پیشنهادی وزارت کشور
۳.....	مأموریت‌ها
۹.....	ملاحظات لایحه بودجه
۱۱.....	جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
۱۲.....	منابع و مآخذ

کد موضوعی: ۲۶۰

شماره مسلسل: ۱۰۱۴۹

دفتر: مطالعات سیاسی

بهمن‌ماه ۱۳۸۸

لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور ۴۲. وزارت کشور

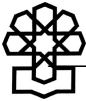
چکیده

گزارش حاضر به بررسی لایحه بودجه سال آینده کل کشور در ارتباط با وزارت کشور پرداخته و در آن تلاش شده است با بازخوانی اجمالی مأموریت‌های این نهاد، مقایسه‌ای میان قانون بودجه سال ۱۳۸۸ و لایحه سال ۱۳۸۹ کل کشور در مورد برنامه‌های این وزارتخانه صورت پذیرد. در نهایت نیز پیشنهادات و ملاحظات مربوطه ذکر شده است.

مقدمه

فعالیت‌ها و مأموریت‌های موجود وزارت کشور یعنی امور امنیتی و انتظامی، امور سیاسی و اجتماعی و امور عمرانی و شهرداری‌ها از تنوع و تأثیرگذاری زیادی در سطوح بین‌المللی، ملی و محلی برخوردار است.

این درحالی است که مأموریت‌های مذکور در دو سوی یک طیف قرار دارند. از سویی امنیت با ضرورت و حساسیت بالا در سه سطح مذکور مطرح است و از سوی دیگر برنامه‌های عمرانی شهری و روستایی در سطح محلی حائز اهمیت است در نتیجه باید در تخصیص بودجه این موضوع مد نظر قرار گیرد.

حوزه فعالیت وزارت کشور در قالب دو امر «تصدیگری» و «حاکمیتی» است که عمده محورهای مورد توجه در وزارت کشور برگزاری انتخابات، رسیدگی به امور احزاب، ظهور جریان‌های اجتماعی و سیاسی در داخل کشور، امنیت مرزها برنامه‌های کلان حمایت اجتماعی و امور شوراها و شهرداری است.

در این راستا و براساس مأموریت‌های وزارت کشور در نظر گرفتن برخی ملاحظات در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور در این حوزه پیشنهاد شده است.

مأموریت‌ها و بودجه پیشنهادی وزارت کشور

فراهم کردن موجبات حفظ نظم و امنیت در سراسر کشور و تأمین آزادی‌های سیاسی و اجتماعی در چارچوب قانون اساسی و سایر قوانین مملکتی و اجرای سیاست عمومی دولت به منظور پیشبرد برنامه‌های اجتماعی، اقتصادی عمرانی و حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی با استفاده از مشارکت‌های عمومی و نظارت بر اداره امور مناطق کشور از طریق استانداری، فرمانداری، بخشداران و دهداران و همچنین شناسایی و تعیین هویت افراد و رفع بحران‌های ناشی از حوادث و وقایع غیرمترقبه از اهم وظایف وزارت کشور است.

الف) امور امنیتی و انتظامی

- بررسی و ارائه طرح‌های مناسب به‌منظور طرح در شورای عالی ذیربط در جهت تحقق اهداف اساسی امنیتی.
- اجرای قوانین و مقررات امنیتی با هماهنگی ارگان اطلاعاتی کشور.
- حفظ امنیت و استقرار نظم و آرامش در سراسر کشور و پیشگیری و مقابله با جریانات و پیشنهادهای اساسی مخل امنیت داخلی از طریق نیروهای انتظامی و عنداللزوم نیروی نظامی.
- مطالعه و بررسی و اتخاذ تدابیر به‌منظور ایجاد و سازماندهی نیروهای انتظامی یکپارچه و کارآمد و تجهیز و تقویت آن.
- سازماندهی و هدایت عمومی نیروهای انتظامی کشور در قالب ستاد مشترک به‌منظور وحدت فرماندهی و ایجاد هماهنگی در اطلاعات و امکانات نیروهای مذکور در اقدامات و مأموریت‌های محوله و نیز در طرح‌های بلندمدت.
- نظارت بر حسن اجرای مقررات و تصمیمات امنیتی و انتظامی در مواقع عادی و اضطراری.
- پشتیبانی نیروهای انتظامی در ابعاد سازماندهی، آموزشی، تجهیزات و نیروی انسانی در جهت تقویت و کفایت نیروهای مذکور.
- انتقالات مجاز در چارچوب سیاست‌های امنیتی و انتظامی و قوانین مربوط.
- مبارزه با امر ورود و خروج مواد مخدر و قاچاق اسلحه و کالا در مرزهای کشور.

- حفاظت از شخصیت‌ها، اماکن و تأسیسات، به‌ویژه تأسیسات حساس و حیاتی کشور از طریق نیروهای انتظامی و عنداللزوم با هماهنگی سایر ارگان‌های ذیربط.
- جلوگیری از تخلفات و جرائم اجتماعی و مبارزه با اعتیاد، فساد اخلاقی، منکرات و بدحجابی به‌منظور ایجاد امنیت در جامعه از طریق نیروهای انتظامی.
- کشف و جمع‌آوری اسلحه، مهمات و وسائل ارتباط جمعی غیرمجاز.
- مراقبت در حسن اجرای مقررات وظیفه عمومی.

ب) امور سیاسی و اجتماعی

- نظارت و مراقبت دائم نسبت به وقایع و رویدادهای سیاسی و اوضاع داخلی کشور.
- فراهم آوردن موجبات گسترش هر چه بیشتر آزادی‌های سیاسی و اجتماعی در چارچوب قانون اساسی
- اجرای قوانین و مقررات مربوط به فعالیت احزاب، جمعیت‌ها، انجمن‌های سیاسی و صنفی و انجمن‌های اسلامی و اقلیت‌های دینی شناخته شده و نظارت بر حسن انجام امور مذکور.
- برگزاری انتخابات عمومی و نظارت بر اجرای سایر انتخاباتی که به‌موجب قوانین و مقررات زیر نظر وزارت کشور انجام می‌شود.
- بررسی و مطالعه پدیده‌های ضدفرهنگی و اجتماعی و آسیب‌پذیری‌های جامعه.

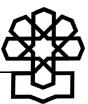
- جلب همه‌جانبه مشارکت مردم در امور مشارکت‌پذیری و سازماندهی مطلوب آن از طریق فراهم آوردن موجبات تشکیل و تقویت شوراهای اسلامی کشور و اعمال نظارت‌های لازم.
- رسیدگی به امور مربوط به مبادلات مرزی و تردد مرزنشینان و تجاوزات و رویدادهای سیاسی مرزی و اجرای مقررات، مقاوله‌نامه‌ها و معاهدات بین‌المللی با هماهنگی وزارت خارجه
- اجرای وظایفی که به موجب قوانین و مقررات در مورد ورود و خروج اتباع و مهاجرین خارجی و اقامت و اشتغال و اعمال رفتار آنان در کشور به عهده وزارت کشور محول گردیده است.
- ایجاد نظام مطلوب در امر تقسیمات کشوری به منظور هماهنگی بین حوزه‌های فعالیت دستگاه‌های دولتی در سراسر کشور و نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات مربوط.

ج) امور عمرانی و شهرداری‌ها

- انجام وظایف ستادی (پشتیبانی، هماهنگی و نظارت) در امور شهرداری‌ها براساس قوانین و مقررات مربوط به منظور بهبود مدیریت، بهبود روش‌ها و آموزش پرسنل شهرداری‌ها و افزایش کارآیی آنان در ارائه خدمات محلی.
- تشخیص نیازمندی‌های عمرانی منطقه‌ای و محلی در چارچوب مسئولیت‌های وزارت کشور و تعیین اولویت‌ها به منظور فراهم کردن موجبات اجرای آنها.
- اتخاذ تدابیر لازم به منظور پیشگیری و کنترل و مهار بحران‌های ناشی از حوادث و وقایع غیرمترقبه از قبیل سیل، زلزله، آتش‌سوزی و نظایر آن در کلیه مناطق کشور.

- انجام مطالعات و اعمال هماهنگی‌های لازم برای بازسازی و نوسازی مناطق آسیب‌دیده از طریق ارگان‌های ذیربط.
- هدایت مراکز گسترش خدمات تولیدی و عمرانی استان‌ها و ایجاد هماهنگی در فعالیت‌های آنها براساس قانون و مقررات مربوط.
- انجام امور سجلی و امور مربوط به هویت و ثبت وقایع حیاتی ایرانیان و اتباع خارجی مقیم ایران.

کد دستگاه	عنوان	جمع هزینه عمومی		انحصاسی		جمع هزینه		انحصاسی		جمع هزینه عمومی		عنوان	کد دستگاه
		قانون سال ۱۳۸۸	لایحه سال ۱۳۸۹	قانون سال ۱۳۸۸	لایحه سال ۱۳۸۹	قانون سال ۱۳۸۸	لایحه سال ۱۳۸۹	قانون سال ۱۳۸۸	لایحه سال ۱۳۸۹	قانون سال ۱۳۸۸	لایحه سال ۱۳۸۹		
رشد (درصد)	رشد (درصد)	رشد (درصد)	رشد (درصد)	رشد (درصد)	رشد (درصد)	رشد (درصد)	رشد (درصد)	رشد (درصد)	رشد (درصد)	رشد (درصد)	رشد (درصد)	رشد (درصد)	رشد (درصد)
۱-۵۰۰	وزارت کشور	۱۰۱۱۱۷۰۰	۵۵۰۰۰۰	۸۷۹۶۲۴	۰	۱۵	۰	۰	۰	۰	۰	۱۴۱۷۰۰	۱۳۶۲۳۲
۱	وزارت کشور	۱۰۱۱۱۷۰۰	۵۵۰۰۰۰	۸۷۹۶۲۴	۰	۱۵	۰	۰	۰	۰	۰	۱۴۱۷۰۰	۱۳۶۲۳۲
۲	وزارت کشور - برگذاری انتخابات	۳۵۰۰۰۰	۳۵۰۰۰۰	۳۷۰۸۳۲	۰	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۳۵۰۰۰۰	۳۷۰۸۳۲
۲	وزارت کشور - هزینه‌های مربوط به پناهندگان سیاسی و پناهندگان از کشورهای دیگر و احداث اردوگاه برای آنها	۳۷۰۸۳۲	۳۷۰۸۳۲	۳۷۰۸۳۲	۰	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۳۷۰۸۳۲	۳۷۰۸۳۲
۲	وزارت کشور - پرداخت خسارت ویژه به اشخاص حقوقی	۱۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰	۰	۱۵۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰
۲	وزارت کشور - پرداخت دیون دفتر امور مناطق بازسازی شده	۳۳۷۸۰۰	۱۵۱۶۵۰	۳۳۷۸۰۰	۰	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۳۳۷۸۰۰	۱۵۱۶۵۰
۵	چنگه تعمیراتی و بهبود روش‌های نگهداری استاد ریندا امور مهاجران و مساعد بازسازی مناطق چنگره سابق	۱۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۰	۲۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰
۴	سازمان مدیریت بحران کشور	۳۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰	۰	۲۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰
۱-۵۵۰۰	سازمان ثبت احوال کشور	۳۳۷۸۰۰	۳۳۷۸۰۰	۳۳۷۸۰۰	۰	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۳۳۷۸۰۰	۳۳۷۸۰۰
۱-۵۴۰۰	سازمان امور شهرداری‌ها	۱۵۱۶۵۰	۱۵۱۶۵۰	۱۵۱۶۵۰	۰	۶۷	۰	۰	۰	۰	۰	۱۵۱۶۵۰	۱۵۱۶۵۰
۱۳۶۰۰	شهرداری تهران	۰	۰	۰	۰	—	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۶۰۰۰	نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران	۲۱,۶۲۲,۸۲۹	۱۸,۱۷۲,۱۸۵	۱۸,۱۷۲,۱۸۵	۰	۱۹	۰	۰	۰	۰	۰	۲۱,۶۲۲,۸۲۹	۱۸,۱۷۲,۱۸۵
۲۰	سازمان مدیریت بحران کشور	۳۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰	۰	۲۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰
۹	سازمان ثبت احوال کشور	۳۳۷۸۰۰	۳۳۷۸۰۰	۳۳۷۸۰۰	۰	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۳۳۷۸۰۰	۳۳۷۸۰۰
۲۸	سازمان امور شهرداری‌ها	۱۵۱۶۵۰	۱۵۱۶۵۰	۱۵۱۶۵۰	۰	۶۷	۰	۰	۰	۰	۰	۱۵۱۶۵۰	۱۵۱۶۵۰
۸-۸	شهرداری تهران	۰	۰	۰	۰	—	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۷	نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران	۲۱,۶۲۲,۸۲۹	۱۸,۱۷۲,۱۸۵	۱۸,۱۷۲,۱۸۵	۰	۱۹	۰	۰	۰	۰	۰	۲۱,۶۲۲,۸۲۹	۱۸,۱۷۲,۱۸۵

کد دستگاه	عنوان	جمع هزینه عمومی		انحصاسی		جمع هزینه		انحصاسی		جمع هزینه عمومی		کد دستگاه	
		قانون سال ۱۳۸۸	لایحه سال ۱۳۸۹	قانون سال ۱۳۸۸	لایحه سال ۱۳۸۹	قانون سال ۱۳۸۸	لایحه سال ۱۳۸۹	قانون سال ۱۳۸۸	لایحه سال ۱۳۸۹	قانون سال ۱۳۸۸	لایحه سال ۱۳۸۹		
رشد (درصد)	رشد (درصد)	رشد (درصد)	رشد (درصد)	رشد (درصد)	رشد (درصد)	رشد (درصد)	رشد (درصد)	رشد (درصد)	رشد (درصد)	رشد (درصد)	رشد (درصد)	رشد (درصد)	
۱	نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران	۱۷۸۰,۶۶۵	۳۱,۰۰۰,۰۰۰	۰	۰	۲۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۷۸۰,۶۶۵	۳۱,۰۰۰,۰۰۰
۲	نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران - خرید سلاح، تجهیزات و تقویت بنیه انتظامی	۱۷۸۰,۶۶۵	۳۱,۰۰۰,۰۰۰	۰	۰	۲۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۷۸۰,۶۶۵	۳۱,۰۰۰,۰۰۰
۳	نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران - بخشی هزینه‌های آب، برق، گاز و سایر برات	۱۲,۵۰۰	۱۲,۵۰۰	۰	۰	-۳	۰	۰	۰	۰	۰	۱۲,۵۰۰	۱۲,۵۰۰
۲	نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران - دانشگاه علوم انتظامی	۳۱,۰۰۰	۳۱,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۱,۰۰۰	۳۱,۰۰۰
۱۶۰۰۲	سازمان عقیدتی سیاسی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران	۶۹,۰۰۰	۷,۰۶۵۲	۰	۰	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۶۹,۰۰۰	۷,۰۶۵۲
۱۶۰۰۴	سازمان حفاظت اطلاعات نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران	۲۲,۰۰۰	۵۸,۰۰۰	۰	۰	۳۸	۰	۰	۰	۰	۰	۲۲,۰۰۰	۵۸,۰۰۰

۱. بودجه وزارت کشور در لایحه سال ۱۳۸۹ نسبت به قانون سال ۱۳۸۸، ۲۱ درصد کاهش را نشان می‌دهد.
۲. بودجه پیشنهادی برای برگزاری انتخابات، مختص برگزاری انتخابات شوراهای در سال آتی است. با توجه به مباحثی که اخیراً در مورد مدت قانونی فعالیت شوراهای مطرح شده در صورت تصویب مجلس دوره قانونی شوراهای به میزان ۶ سال افزایش خواهد یافت که در این صورت عملاً سال آینده انتخاباتی برگزار نخواهد شد.
۳. بودجه پرداخت خسارت ویژه به اشخاص حقیقی در لایحه سال ۱۳۸۹ نسبت به قانون سال ۱۳۸۸، ۱۵۰ درصد افزایش را نشان می‌دهد.
۴. بودجه سازمان امور شهرداری‌ها در لایحه سال ۱۳۸۹ نسبت به قانون سال ۱۳۸۸ با رشد ۳۸ درصدی روبرو است.
۵. بودجه پرداخت دیون دفتر مناطق بازسازی شده جنگ تحمیلی و بهبود روش‌های نگهداری اسناد در لایحه سال ۱۳۸۹ نسبت به قانون سال ۱۳۸۸ با رشد ۴۲ درصدی روبرو است.
۶. بودجه سازمان مدیریت بحران کشور در لایحه سال ۱۳۸۹ نسبت به قانون سال ۱۳۸۹ رشد ۲۰۰ درصدی را دارد.
۷. بودجه شهرداری تهران در لایحه سال ۱۳۸۹ نسبت به قانون سال ۱۳۸۸ با کاهش ۹۸ درصدی روبرو است. در کنار کاهش ۹۸ درصدی بودجه شهرداری، دولت در جزء الف بند «۱۰» ماده واحده، وضع و دریافت هرگونه عوارض را که

عوارض شهرداری را نیز شامل می‌شود، منوط به تصویب شورای اقتصاد کرده است. در صورت تصویب این جزء غیر از آنکه فرآیند اخذ عوارض را طولانی خواهد کرد و شهرداری‌ها را از لحاظ منابع درآمدی با مشکل جدی مواجه خواهد ساخت، این با وظایف شورای اسلامی مصرح در ماده (۷۱) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور منافات دارد.

۸. همان‌گونه که در بخش مأموریت‌ها و وظایف قانونی وزارت کشور اشاره شده، رسیدگی به امور تشکل‌ها (اعم از احزاب سیاسی و یا تشکل‌های غیردولتی و صنفی) در حیطه این وزارتخانه است، اما در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ کمک دولت به خانه احزاب از مصادیق اشخاص حقیقی و حقوقی مشمول کمک دولت موضوع ردیف ۱۰۲۵۰۰ لایحه، حذف شده است. درحالی که کمک دولت در بودجه سال ۱۳۸۸ به خانه احزاب ۳۰,۰۰۰ میلیون ریال بود. علاوه بر این در پیوست شماره چهار بودجه سال ۱۳۸۹، وزارت کشور در برنامه‌های خود بودجه‌ای مشخص برای تقویت و نهادینه کردن احزاب در نظر نگرفته است.

۹. یکی از پدیده‌های سیاسی و اجتماعی نوظهور طی ماه‌های اخیر، برخی جریان‌های اجتماعی و سیاسی اپوزیسیونی در داخل کشور است، لزوم شناسایی، مهار و کاهش تبعات و پیامدهای نابهنجار و سوء آنهاست که اقتضا می‌کند بودجه نظم و امنیت در حوزه سیاسی - اجتماعی وزارت کشور با آن متناسب باشد. در پیوست شماره چهار بودجه سال ۱۳۸۹ مشاهده می‌شود ردیف نظم و امنیت این وزارتخانه با کاهش ۸/۳ درصدی روبرو است. پیشنهاد

می‌شود از طریق جابجایی در ردیف اعتبارات وزارت کشور بودجه ردیف نظم و امنیت این وزارتخانه حداقل در سطح بودجه سال قبل تعیین شود.

۱۰. موضوع انسداد مرزها طی چند سال اخیر از جمله محورهای امنیتی وزارت کشور بوده و برای کنترل و انسداد مرزها به ۳ هزار میلیارد تومان بودجه نیاز دارد، اما در پیوست شماره چهار بودجه سال ۱۳۸۹ فقط ۲۱۴ میلیارد تومان به آن اختصاص پیدا کرده است که برای رفع تهدیدات امنیتی و مشکلات جدی در مرزهای شرقی چندان کافی به نظر نمی‌رسد.

۱۱. برنامه حمایت‌های اجتماعی وزارت کشور با کاهش ۸ درصدی مواجه است درحالی که بودجه مرتبط با ساختمان‌ها و تجهیزات افزایش چشمگیری داشته است. نظر به اهمیت و حساسیت برنامه حمایت‌های اجتماعی پیشنهاد افزایش بودجه این برنامه از محل کاهش بودجه ساختمان‌ها و تجهیزات پیشنهاد می‌شود.

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

با توجه به موارد مذکور در بالا و ارزیابی بودجه وزارت کشور در سال ۱۳۸۹ پیشنهادهای به شرح زیر ارائه می‌شود:

۱. در صورت مصوبه مجلس شورای اسلامی مبنی بر تمدید دوره فعلی شوراها، نیازی به در نظر گرفتن ردیف مستقلی برای انتخابات وجود نخواهد داشت.

۲. مناسب است بخشی از بودجه وزارت کشور مشخصاً به برنامه تقویت و

نهادینه کردن احزاب سیاسی و تشکلهای غیردولتی اختصاص یابد.

۳. پیشنهاد می‌شود از طریق جابجایی در ردیف اعتبارات وزارت کشور بودجه نظم و امنیت این وزارتخانه افزایش یابد.

۴. با توجه به تهدیدات امنیتی و مشکلات جدی در مرزهای شرقی، بودجه مربوط به کنترل مرزها از طریق جابجایی در اعتبارات وزارت کشور با کاهش اعتبارات ساختمان‌ها و تجهیزات افزایش یابد.

منابع و مأخذ

۱. قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.
۲. لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور.
۳. قانون بودجه سال ۱۳۸۸.
۴. قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران.

شناسنامه گزارش

شماره مسلسل: ۱۰۱۴۹

عنوان گزارش: لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور ۴۲. وزارت کشور

نام دفتر: مطالعات سیاسی (گروه سیاست داخلی)

تهیه و تدوین کنندگان: ابوذر گوهری مقدم، محمدرضا شمس

ناظر علمی: ناصر جمالزاده

متقاضی: کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی: —

تاریخ انتشار: ۱۳۸۸/۱۱/۲۸